

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2445
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
 sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni št.: 11.400

Socialna demokratska stranka Jugoslavije

Stališče nacionalne javnosti do nove organizacije

Po skoraj enoletnih načelnih debatah in organizatoričnih pripravah je sklicala naša jugoslovanska socialna demokracija preteklo soboto v Beograd svoj kongres, na katerem je ob številni asistenci sodrugov iz najrazličnejših evropskih in celo prekomorskih držav ustanovila svojo Socialno demokratsko stranko Jugoslavije in jo takoj včlanila tudi v drugi internacionali. Marksizem ima tako zopet svojo politično organizacijo in možnost, da doseže ob obstoječih zakonih tudi uradno priznanje, če seveda izpolni v predpisane roku vse zahtevane formalnosti. Te bo najbrže izpolnil, saj je govorilo že vnaprej proučil vse možnosti, kako zbrati zadostno število pristašev za ustanovitev potrebnega kadra organizacije. S te strani nas ta ustanovitev ne more dalje zanimati, pač pa nastaja cela vrsta drugih vprašanj, ki so v zvezi že s samim dejstvom nastanka te nove politične stranke.

Po svoji naravi, izhajajoč iz marksističnega dogma, je nova stranka internacionalistična in razredna. To pomeni, da ima svoje središče v vodstvu druge internacionale, ki je prav tako izven naše države, kakor je n. pr. Rim, odnosno Vatikan. Nacionalizem kot tak zanika, da si je na kongresu izrecno poudarila, da priznava naše državno in narodno edinstvo, kakor je v nasprotju z evanجيلjem marksizma zavrgla tudi republikanstvo in revolucijo kot sredstvo za doseg svojih ciljev. Odpovedala se je menda tudi diktaturi proletariata, kar je vse storila tem lažje, ker ima mnogo lepših zgledov pri sodrugih povsod naokoli po Evropi in ostalem svetu. Ker pa vemo, da je v strankarskem življenju čisto program in ideologija eno, praksa pa drugo, bomo presojali njeno delo šele tedaj, ko ga bomo videli. Samo praksa bo pokazala, če namerava biti Socialna demokratska stranka Jugoslavije zares tako lojalna in pohlevna, kakor je obljubila na beograjskem ustanovnem kongresu. Če bo in se bo posluževala v svojem boju dostojnih in dopustnih metod, potem ji gotovo nihče ne bo kratil svobode dela in razvoja.

Njeni akciji in uspehu so pa pri nas v Jugoslaviji dane precej tesne meje, morda bolj tesne kakor kjerkoli drugod, zlasti v srednji in zahodni Evropi. Kot razredna stranka bo ostala omejena na delavski razred, ki je pri nas skrajno maloštevilen. Čistega industrijskega delavstva ni v vsej državi niti četrt milijona, včevši one v državnih obratih.

Če bi torej nova stranka pridobila vse te volilce, bi pomenila njena volilna moč prav malo; toda računati moramo, da bo pridobila v najboljšem primeru komaj polovico, in še to le na tesno omejenih področjih industrije, tako v Sloveniji, Zagrebu, Karlovcu in Osijeku, Brodu, ponekod v Vojvodini, v par mestih Srbije in še kje drugod. Južna Srbija, Črna gora, Bosna in Hercegovina in po ogromni večini Hrvatska, Slavonija in Dalmacija so pokrajine, kjer ne bo nikoli ničesar pomenila. Kmet in kmečki delavec, kakor tudi uradnik, obrtnik in trgovec so daleč od njene ideologije in bodo tudi daleč ostali. Daleč od nje bo ostal po veliki večini tudi delavec državnih obratov, nameščenec in uradnik. Taki so dejanski, objektivno prikazani izgledi za razvoj in moč nove marksistične stranke v naši kraljevini. Kdor misli drugače je zaslepljen fantazij, ki ga ne vodijo stvarne razmere, temveč strankarske in osebne želje!

Za sedanjost državno politiko ne pomeni nova stranka absolutno nobene nevarnosti, niti ne resne konkurence, ne za sedanjost ne za bodočnost; zato ji tudi celokupni jugoslovanski tisk, izven njenega lastnega, ne posveča nobene posebne pažnje, temveč samo registrira njen nastanek. Te politike tudi v Sloveniji ne bo mogla omajati, še manj seveda kakorkoli spremeniti, kajti dosegla bo kvečjemu lahko lokalne uspehe v posameznih občinah. Dosti večji kakor pozitiven, bo pa njen negativen pomen, posebno pri nas v obmejnem ozemlju, kjer so tiste plasti, iz katerih bi iskala pristašev, še vedno močno prežete s staro nemčurško miselnostjo pokojne Avstrije in se ji zato ne bodo pridruževale toliko iz marksističnega prepričanja, kolikor iz sovraštva do vsega nacionalnega in našega. Voditelji bodo zato morali dejansko izpričati, če so dovelj močni, da bodo oni vcepili tej renegatski družbi svojo jugoslovansko voljo, ali pa bodo podlegli njeni in bodo zaradi demagogije in večanja števila trobili ž njo v isti rog. Od tega bo seveda odvisno tudi vse zadržanje nacionalne in patriotske javnosti do obnovljene Socialne demokratske stranke Jugoslavije na meji. Bolimo se, da se bo zgodilo drugo, vsaj po slabih izkušnjah, ki jih imamo iz nedavne preteklosti. V tem primeru naj računa nova stranka s tem, da bo imela proti sebi vse, kar je slovenskega in jugoslovanskega ter neomajno zvestega naši nacionalni državi!

—r.

Obisk kancelarja Dollfusa v Budimpešti

DOLLFUSS JE PRISPEL V BUDIMPEŠTO VČERAJ. NAMEN IN POMEN OBISKA. IZJAVA UGRONA ČASNIKARJEM.

BUDIMPEŠTA, 8. februarja. Avstrijski zvezni kancelar je dospel včeraj dopoldne v spremstvu madžarskega poslanca na Dunaju Nelkyia in avstrijskega poslanca v Budimpešto barona Heneta v Budimpešto. Dollfussu so sprejeli na postaji predsednik ministrskega sveta Gömbös in drugi člani vlade. Delegacije dijakov pa so tvorile špalir od kolodvora do avtomobila, s katerim se je Dollfuss odpeljal na avstrijsko posla-ništvo burno pozdravljen. Poslopja okrog železniške postaje so bila okrašena z zelenjem in z avstrijskimi ter madžarskimi zastavami.

BUDIMPEŠTA, 8. februarja. Bivši notranji minister in znani zagovornik avstrijske madžarskega odnošaja dr. Gabriel Ugron je sprejel madžarske novinarje

in jim izjavil, da je uverjen, da bosta Dollfuss in Gömbös na sestanku prav gotovo proučila položaj, ki je nastal po zaključitvi balkanskega pakta. Tudi je izjavil, da Madžarsko veseli, da Italija podpira Avstrijo, ker je Italija tista država, ki je vselej podpirala stremiljenje Madžarske in ji šla v vsakem oziru na roko. Tesno sodelovanje med Avstrijo, Madžarsko in Italijo je potrebno ter bo morala koncem vseh koncev uvideti to tudi Francija, če bo hotela pravično rešiti problem srednje Evrope.

PODPIS BALKANSKEGA PAKTA.

ATENE, 8. februarja. Atenska agencija poroča, da bo balkanski pakt podpisan jutri v petek.

Doumergue rešitelj Francije

DALADIER ODSTOPIL S CELOKUPNO VLADO. DEMONSTRACIJE KOMUNISTOV IN ANARHISTOV. MANDAT ZA SESTAVO NOVE VLADE NARODNE SLOGE PREJEL BIVŠI PREDSEDNIK REPUBLIKE DOUMERGUE.

PARIZ, 8. februarja. Krvava revolta v noči od torka na sredo je pokazala, da je ogromna večina Parižanov sovražno razpoložena napram Daladierjevi vladi, val ogorčenja proti levičarjem se pa širi zelo naglo tudi po deželi, tako da trajno izgubljajo svojo dosedanje zaslonbo. Ker se nemir tudi včeraj dopoldne ni polegel, je odšel Daladier popoldne k predsedniku republike Lebrunu in mu sporočil odstop celokupne vlade, katerega je predsednik vzel na znanje. Odstop je utemeljil s komunikacijem: »Vlada, ki je odgovorna za red in mir v državi, noče ohraniti reda z izrednimi odredbami, ki bi mogle povzročiti novo prelivanje krvi. Prav tako noče poslati vojske nad demonstrante. Zato je vlada sporočila predsedniku republike svoj odstop.«

PARIZ, 8. februarja. Tudi preteklo noč so nastali v Parizu krvavi nemiri, pri katerih sta bila 2 ubita, 150 jih je pa bilo ranjenih. Te demonstracije so pa bile docela drugega značaja, kakor prejšnje. Organizirali so jih pretežno komunisti, anarhisti in drugi slični temni elementi, ki so hoteli izkoristiti položaj po izsiljenem odstopu Daladierjeve vlade za plenjenje in ropanje. Oplenili so celo vrsto trgovin in

razbijali vse, kar so dosegli. Škoda, ki so jo na ta način povzročili, je velika.

PARIZ, 8. februarja. Vsi bivši predsedniki vlad od Tardieua do Herriota so svetovali predsedniku republike Lebrunu, naj poveri mandat za sestavo nove vlade bivšemu predsedniku republike Doumergueu in ponudili temu odličnemu državljanu svoje sodelovanje. Predsednik Lebrun je o tem telefonično obvestil Doumerguea in mu ponudil mandat za sestavo vlade narodne sloge, ki naj izpelje Francijo iz sedanje zagate. Doumergue se je danes pripeljal v Pariz ter izjavil zastopnikom tiska, da je sprejel po Lebruna mu ponudi mandat za sestavo vlade narodne sloge, in sicer pod pogojem, da pristanejo vsi bivši ministrski predsedniki na medstrankarsko notranje-politično premirje in odobrijo sestavo vlade narodne sloge.

Listi pozdravljajo Doumerguea, ker uživa med državniki Francije mimo Poincaréja in pokojnega Clemenceauja največje zaupanje in spoštovanje. Že samo imenovanje njegovega imena je delovalo uničujoče na vse povzročevalce parlamentarnih spletk in mahinacij. Računa se, da bo Doumergue še danes sestavil novo avtoritativno koalicijsko vlado.

Sir Simon za oborožitev Nemčije

GERMANOFILSKI GOVOR ANGLEŠKEGA ZUNANJEGA MINISTRA. SIMON BO POTOVAL V PARIZ, BERLIN IN RIM.

LONDON, 8. februarja. Pri predsončnem govoru v spodnji zbornici je sir Simon izjavil, da se morajo Nemčiji absolutno priznati stalne dopolnitve pri oborožitvi, in to iz dveh razlogov. Prvič, ker ima Nemčija pravico do enakopravnosti in drugič, ker je nemogoče, da bi se mogle razorožiti vse države tako, kakor je Nemčija razorožena in je radi tega potrebno, da se dovoli Nemčiji spopolnitev pri oborožitvi. Tudi je sir Simon naglašal, da ne bo potoval v Pariz, Rim in

Berlin samo Eeden, marveč se mu bo pridružil tudi on sam, da bosta na ta način pri direktnih pogajanjih dosegla rešitev razorožitvenega problema. Sledila je nato debata, v kateri je govornik delavske stranke Attlee dejal, da je govor sira Simona sramotna mahinacija. Vodja opozicijskih liberalcev Herbert Samuel je pa soglašal z odločitvijo vlade, dočim je konzervativec sir Chamberlain izredno ostro nastopil proti vsaki oborožitvi Nemčije.

Atene v zastavah

BEOGRAD, 8. februarja. Danes ob 11. uri je prispel v Atene poseben vlak z jugoslovanskim in romunskim zunanjim ministrom, ki sta se pripeljala k podpisu balkanskega pakta. V spremstvu obeh ministrov so tudi mnogoštevilni jugoslovanski in romunski novinarji. Na peronu je izjavil zunanji minister dr. Jevtić zbranim novinarjem, da je izredno srečen, da je mogel priti v Grčijo v tako važni ulogi, da podpiše balkanski pakt, ki je dejansko ne le instrument za ohranitev in utrditev miru na Balkanu, temveč v vsej Evropi sploh. Romunski in jugoslovanski zunanji minister sta doživela v Atenah res nad vse pri srčen sprejem s strani grškega prestolničnega prebivalstva. Vse Atene so zavite v zastave vseh držav podpisnic balkanskega pakta. Na kolodvoru so bile prirejene velikanske manifestacije novi balkanski zvezi.

Tiha revolucija Heimwehra

LINZ, 8. februarja. Po tirolskem zgledu je bila predsedničinim izvršena mobilizacija Heimwehra po vsej Gornji Avstrijski. Vodje Heimwehra so se priključili

zahtevam tovarišev iz Inomosta. Pokretu Heimwehra v Linzu in Salzburgu so se pridružili tudi vodje iz Štajerske in bodo skupno s tirolskimi poklicani jutri v petek na Dunaj, kjer se bodo udeležili konference pri Dollfussu, ki se bo jutri zvečer vrnil iz Budimpešte in bo rešil vsa sporna vprašanja.

Vsi finančni predlogi sprejeti

BEOGRAD, 8. februarja. Narodna skupščina je sprejela včeraj še ostale zakonske načrte, ki so v zvezi s proračunom. Sprejeti so bili zakonski načrt za spremembo in dopolnilo zakona o taksah, zakona o trošarinah, zakona o carinah, zakona o vojni škodi in naknadnem kreditu 20 milijonov dinarjev za kritje še nekritih proračunskih postavk. S tem je bila ta seja zaključena. Prihodnja bo sklicana pismeno.

PREMALO NABORNIKOV V ČSR.

PRAGA, 8. februarja. »Češke slovo« poroča, da letos najbrže ne bo naborov za mladeniče, ki so rojeni leta 1914., ker ni sigurno, da bi se pri teh naborih dobilo potrebno število vojaških novincev. Zato bodo nabori najbrže za dva letnika skupaj prihodnje leto.

Dnevne vesti

Razprava o banovinskem proračunu

Zasedanje banovinskega sveta se je včeraj dopoldne nadaljevalo. Najprej je ban izročil novima članoma notarju Zevniku iz Kamnika in Josipu Javorniku iz Žalne dekrate, s katerimi sta imenovana za banovinske svetovalce. Nato se je nadaljevala razprava o proračunu za agrarne operacije in se je med debato med drugimi oglasil k besedi banovinski svetovalec Kühr, ki je prečital resolucijo, ki zahteva regulacijo potoka Ledave, po pravo nasipov ob Muri in čimprejšnjo otvoritev kmetijske šole na Rakičanu.

Dolgotrajna in živahna je bila tudi razprava o naših cestah, ki merijo skupno 4.600 km. V razpravo je posegle več svetovalcev in je Šolar iz ptujskega okraja zahteval ureditev cest na Dravskem polju, novo cesto Sv. Martin—Št. Janž—Rače—Fram in Št. Janž—Pragersko—Maribor ter novo cesto med Polskavo in Školami. Svetovalec Gornjak iz Slov. Bistrice se je zavzemal za ceste na Pohorju, svetovalec Janžekovič pa za ceste v Slov. goricah. Vsem je odgovoril ban dr. Marušič in izjavil, da je cestno vprašanje v naši banovini zelo težko. Stori se tudi že predlog, da bi država prevzela nekatere banovinske ceste v svojo upravo, s čimer bi se stanje cest pri nas znatno izboljšalo.

Pri včerajšnjem popoldanskem zasedanju se je proračunska razprava nadaljevala. Uvodoma pa je bila banu dr. Marušiču, ki bo dopolnil v letošnjem letu 50. leto svoje starosti izročena poklonitvena adresa, ki so jo podpisali vsi banovinski svetovalci. Bil je to svečan trenutek na zasedanju in je ob tej priliki spregovoril kot tretji banovinski svetovalec in mariborski župan dr. Fran Lipold. V svojem daljšem nagovoru je izrazil željo, naj bi se vse pozitivne nacionalne sile združile v jugoslovanski nacionalni stranki in naj bi bilo vse nacionalno delo jubilara kronano še nadalje z uspehi. V imenu delavstva je čestital banu banovinski svetovalec, mariborski podžupan Rudolf Golouh. Svoje čestitke pa so izrekli tudi drugi svetovalci. Za čestitke in diplomo se je ban ginjen zahvalil in so vsi svetovalci njegovo zahvalo sprejeli z ovacijami, nato pa nadaljevali svoje delo.

Sledila je razprava o proračunu za hidrotehnična dela. Številni svetovalci so se zavzemali za regulacijo rek in potokov in je bila zelo stvarna in daljša debata o regulaciji Savinje, ki je povzročila ob povodnjih že toliko škode. Kot zadnja točka včerajšnjega zasedanja je bila razprava o našem šolstvu. K besedi se je oglasil med drugimi tudi svetovalec, mariborski podžupan Golouh. Zasedanje je bilo zvečer prekinjeno in se je nadaljevalo danes dopoldne.

Obrtniški ples

Naši gostilničarji zborujejo. V nabito polni veliki dvorani hotela pri »Orlu« se je pričel danes dopoldne ob 10.20. uri redni občni zbor Zveze gostilničarskih združenj za dravsko banovino. Občnega zbora se je udeležilo 88 delegatov, ki zastopajo 4.635 članov. Zbor je otvoril predsednik Zveze g. Ciril Majcen in trvdoma pozdravil vse navzoče ter številne zastopnike oblasti in drugih korporacij. Svojo odsotnost so opravičili in poslali pozdrave zboru narodni poslanec dr. Pivko, ljubljanski župan dr. Puc, predsednik gostilničarske zveze g. Perišič iz Sarajeva, predsednik državne gostilničarske zveze g. Nikolič in predsedstvo banovinske gostilničarske zveze iz Skopja in Ženevska zveza natakterjev iz Beograda. Z zbora je bila odposlana vdanostna brzojavka kralju, pozdravne brzojavke pa ministru trgovine in našemu banu ter podbanu. Nato so pozdravili občni zbor v imenu ljubljanske občine dr. Frölich, v imenu mariborske magistratni direktor Rodšek, v imenu zbornice za TOI dr. Koce, v imenu ljubljanske Tuijsko-prometne zveze ravnatelj »Putnika« Loos, v imenu mariborskega gospodarskega predstavništva pa Andrej Oset. Sledila so nato poročila predsedstva zveznega ravnateljstva in hotelirskega odseka. Ob času poročila občni zbor še traja.

Pisatelj Bevk konfiniran na 3 leta. Poročali smo že, da je policija v Gorici aretirala znanega slovenskega pisatelja Franca Bevka. Te dni je bil postavljen pod konfinacijsko komisijo v Gorici, ki ga je obsodila na 3letno konfinacijo. Ker še ni določen kraj, ga bodo zelo verjetno poslali kam daleč na jug Italije. Italijanske oblasti niso imele prav nobenega povoda za njegovo aretacijo. Ničesar ni zakrivil in se nič ni pregrešil. Italijanske šoviniste je peklo samo to, da je živel v Gorici in pisal slovenske knjige. Nikdar se ni bavil s politiko in je bil najplodovitejši slovenski sodobni pisatelj. Krivica, ki se mu je zgodila, bo odmevala preko mej in pričakujemo, da bo svetovna javnost spregovorila svojo besedo.

Odvetniška vest. Ker je umrl v Murski Soboti tamkajšnji odvetnik dr. Šimen, je za začasnega prevzemnika njegove pisarne imenovan odvetnik dr. Aleksander Walj v Murski Soboti.

Iz poštne službe. V višjo položajno skupino so napredovali poštni uradniki in uradnice: Janko Firbas, Anica Žgurjeva, Lojze Novak, Jožica Nagličeva, Pavla Žakova, Franciška Oblakova, vsi na pošti Maribor I., nadalje Frida Baretova in Marija Lešnikova, obe na pošti Maribor II., in Anica Razlagova v Apačah.

Današnja gledališka predstava odpade radi nenadne oboletosti g. Sancina.

Nalezljive bolezni. V naši banovini je v času od 8. do 14. januarja obolelo za tifusom 23 oseb, za škrlatinko 34, za vnetjem priušesne slinovke 155, za šenom 27, za otročično vročico 3, za grizo in krčevito odrevenelostjo pa po 1 oseba. Skupno so umrle za nalezljivimi boleznimi 3 osebe.

Smrtna nesreča. V Breznem se je pripetila te dni smrtna nesreča, ki je pretresla vse tamkajšnje prebivalce. 38letni posestnik Robnik je vozil s konji tesan les. Na strmi cesti blizu Časove gostilne pa se je spotaknil in padel pod sani, ki so mu zdrobile prsni koš. Posestnik je bil na mestu mrtev.

»Mucek« (Scampolo) na sokolskem odru v Studencih dne 17. februarja. Zopet homo občudovali našega »Mucka«, ki je že večkrat gnil naše občinstvo do solz. V jedro je zadel neki gledalec iz mesta, ko je rekel — »z enim očesom sem se jokaj, z drugim pa smejal«. Da, takšen je »Mucek«. Pri vsej razposajenosti poln nežne sentimentalnosti. Ker je prijavljenih mnogo obiskovalcev iz mesta in okolice, priporočamo cenj. občinstvu, da si pravočasno priskrbi vstopnice. Igra se začne točno ob 19. z ozirom na družabni večer, ki bo po predstavi. Ta večer bo prišel vsak na svoj račun — gledalec, plešalec in tihi uživalec pristne kapljice. Torej na svidenje!

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v četrtek ob 20.15 predava sloviti zagrebški sociolog g. univ. prof. dr. Milan Ivšič o kapitalizmu in boljševizmu.

v Narodnem domu

Drevi ob 20. uri bo predaval v Narodnem domu v okrilju »Nanos« in »Jadrana« pisatelj in glavni urednik g. Radivoj Rehar o zunanji politiki Italije. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za to vprašanje.

Spricho velikega zanimanja za galareduto ISSK Maribora »Noč smeha« dne 10. t. m. priporočamo cenj. občinstvu nabavo vstopnic vnaprej pri trvdkah Zlata Brišnik, Geč & Gnus, Sport Roglič in »Putnik«. Vstopnice stanejo vnaprej Din 20.—, pri večerni blagajni pa Din 25.—.

Pustna zabava Sokola Maribor II. bo v torek, dne 13. febr. t. l. v dvorani Renčli na Pobrežju. Jazz-band. Na svidenje!

Igro »Črnošolec« ponovi dramski odsek Sokola Maribor II. na splošno željo v nedeljo 18. febr. t. l. ob 17. uri pri Renčliju na Pobrežju, na kar opozarjamo že vnaprej cenj. občinstvo in članstvo. Zdravo!

Obstreljen tihotapec. Včeraj proti večeru je nameraval pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu prekoračiti mejo v Bezen pri Rušah stanujoči klepar Ivan B. in vtihotapiti večjo količino saharina. Obmejni stražniki so ga že imeli delj časa na sumu, in ker ni hotel obstati na klic »stoj«, so ga obstrelili. Nevarno ranjenega so spravili v mariborsko bolnišnico.

Vozne olajšave. Jadranska obala — zdravilna kopališča — višinska letovišča — objezerska mesta: po 10dnevem bivanju brezplačen povratak na železnici. **Maribor:** Skupščina gostilničarske zveze 8. in 9. II. polovična vožnja pri vrnitvi do 9. II. na podlagi predpisane objave. **Sarajevo:** Vseslovanski ples v prireditvi kola Srpskih sester 10. II. Četrtnska vožnja za članice Kola srpskih sester, polovična vožnja za ostale udeležence v času od 6. do 14. II. na podlagi objave. **Skopje:** Skupščina živinorejskih zadrug 12. II. Polovična vožnja v času od 7. do 15. II. za delegate. **Dunaj:** 40%ni popust pri vrnitvi na brzovlakih, vizuma prost vstop v Avstrijo in ugodnosti v hotelih, na koncertih, pri razstavah itd. na podlagi zimskosezonske karte po ceni Din 70.—. **London in Birmingham:** Britanski industrijski velesejem od 19. febr. do 2. marca 25%na znižana vožnja. — Vse nadaljnje informacije, nabava viz, izdaja voznih kart po originalni ceni, preskrba valut po najboljših dnevnih tečajih pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Radio Ljubljana. Spored za petek 9. t. m. Ob 11: šolska ura; 12.15: dueti narodnih pesmi na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, baletna reproducirana glasba; 18: naše vojaške godbe v reproducirani glasbi; 18.30: predavanje Narodne obrane »Svoji k svojim!«; 19: Sokolstvo; 19.30: izleti za nedeljo; 20: prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila, venčki popevk na ploščah.

Petek 9. Petek 9.
!!! SVENGALI !!!
s popolnoma novim sporedom
VELIKA KAVARNA 513

Velikonočno potovanje z luksuznim parnikom »Kraljica Marija«. Opozarjamo na velikonočno potovanje s parnikom »Kraljica Marija« na Krk, v Katakolo, Gythion, Nauplio, Atene, Iteo, katero priredi belgijsko potovalno društvo Voyages Brooke z udeležbo večjega števila Francozov in Belgijcev. Odhod 25. marca iz Benetk, povratak v Dubrovnik 6. aprila ali v Benetke 7. aprila — skupaj 13 dni. Vožnja in vsa oskrba stane Din 4000 do Din 6400, oziroma se na položaj kabine. Stroški za vse izlete na kopnem s specialnimi vodniki znašajo Din 1000. Opozarjamo na ta izlet posebno one, ki se zanimajo za francoski jezik, ker bodo imeli priliko konverzacije s Francozi. Vse nadaljnje informacije in prijave pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Ekskurzija v London. Združenje bivših jugoslovanskih dijakov v Veliki Britaniji priredi s sodelovanjem društva »Putnik«, Beograd, v času od 18. februarja do 5. marca 1934 ekskurzijo na Britanski industrijski velesejem v London. Medpotoma si bodo izletniki lahko ogledali vele-mesta Pariz, Ostende, Bruxelles, Köln, München itd., za kar so predvideni posebni dnevi bivanja v navedenih mestih. Cena potovanja, všteti stanovanje in vsa oskrba, znaša Din 7.600 do Din 8.800. Vse nadaljnje informacije, prijave in oskr-

10. februarja 1934

ba valut pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Grški kino. Danes zadnjič Jan Kiepu-ra »Pesem zate«. Od petka dalje predvajamo nad vse krasen film »Solčni in senčni dnevi malega pobalina«. Film je v nemškem jeziku. V glavni vlogi Wallace Beery in Jackie Cooper. Wallace Beery je poznan iz velefilma »Titanj neba«. Jackie je 8 let star in igra tako dovršeno, da mu obetajo sijajno bodočnost. Svetovna kritika ocenjuje ta film kot najboljšega. Film naj si ogleda vsakdo, ker bo sicer obžaloval.

Kino Union. Od danes, srede, dalje največja špijonaža v filmu »Špijoni v pasti«, film velenapefe vsebine, veliko krasne glasbe z Mady Christian, Paulom Hartmannom, Betty Bird. Pripravlja se senzacija sezije »Grandhotel« v nemškem jeziku. Nastopajo Greta Garbo, Joan Crawford, Lionel in John Barrymore, Wallace Beery, Lewis Stone.

Pri ishljasi sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 8. februarja: Zaprto.

Petek, 9. februarja: Zaprto.

Sobota, 10. februarja ob 20. uri: »Oskar«.

Predstava za »Združenje narstrok.org«.

Nedelja, 11. februarja ob 15. uri: »Orlova«.

Gostuje tenorist Ivan Gorsky. Zadnjič.

Zelo znižane cene. — Ob 20. uri: »Gospodična«. Premiera. Red A.

Premiera »Gospodična« bo v nedeljo zvečer. »Gospodična« je odsko efektna, prav svojevrsna komedija, ki jo je napisal moderni francoski pisatelj Jacques Deval, ki uživa v sodobni francoski dramatik odlični sloves. Mariborsko uprizoritev pripravlja Vladimir Skrbinšek. Na stopijo Kraljeva, Mlekuševa, Pugljeva, Savinova, Starčeva, Čepičeva, Križajeva, P. Kovič, Skrbinšek, Nakrst, Furijan in Blaž. Premiera bo za red B.

Tenorist Ivan Gorsky gostuje v »Orlovu«. Ivan Gorsky, prvi tenor bivše beograjske operete, ki je preteklo nedeljo s popolnim uspehom gostoval kot Tasilo v »Grofici Marici«, nastopi v nedeljo 11. t. m. popoldne ob 15. uri v opereti »Orlov« kot Dorošinski. Simpatični gost razpolaga z lepim lirčnim tenorjem ter z dobro igro. Pri tej predstavi »Orlova« veljajo zelo znižane cene. To je obenem poslednja uprizoritev tega dela.

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pičji preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Delovanje Strelske družine na Tezmem. Tezenski strelci se marljivo vadijo za tekmo, ki se prične prihodnjo sredo. Strelske vaje se vrše v šoli in so dobro obiskane, tudi rezultati so prav dobri. Naša druga tekma bo gotovo prav zanimiva, če ne bo našim lokalnim moštom nagajala smola. Tekmuje lahko samo tisti, ki je obiskal najmanj tri strelske vaje. Opozarjamo člane, da plačajo članarino, da poravnajo društvene obveznosti!

Kazalec si je odrezal. V Radvanju se je včeraj pri delu hudo ponesrečil 31letni klučavničar Josip Maher. S sekiro si je odsekal kazalec na levi roki in je moral iskati zdravniške pomoči v bolnišnici.

Sirov brat. V Št. Janžu na Dravskem polju je 24letno Heleno O. udaril njen mlajši brat s stolom s tako silo po glavi, da ji je prebil sence. Nezvestno mladenko so prepeljali poklicani reševalci v mariborsko bolnišnico.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplotmer 5.6 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 6 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 12 stopinjah 740.3, reduciran na ničlo pa 738.8; relativna vlaga 93. Vreme je tiho in jasno; vremenska napoved pa napoveduje oblačnost in toplejše vreme.

Vremensko poročilo 8. II. 1934. Pohorski dom, Mariborska koča: ob 7. uri — 7, mirno, jasno, pršič 90 cm, smuka idealna, sankališče idealno. Ruška koča: ob 7. uri — 7, mirno, jasno, pršič 110, smuka idealna, sankališče idealno. Klopni vrh: ob 7. uri — 7, mirno, jasno, pršič 100, smuka idealna. Pesek: ob 7. uri — 7, mirno, jasno, pršič 110, smuka idealna, skakalnica uporabna. Senjorjev dom: ob 7. uri — 9, mirno, jasno, pršič 30 na podlagi 150 cm, smuka idealna. Činžat nad Falo: ob 7. uri — 8, mirno, jasno, pršič 80 cm, smuka idealna. Sv. Lovrenc na Pohorju: ob 7. uri — 8, mirno, jasno, 25 cm pršiča na podlagi 80 cm, smuka idealna, skakalnica uporabna, cesta za sani ugodna. Ribnica na Pohorju: ob 7. uri — 8, mirno, jasno, pršič 80 cm, smuka idealna. Rimski vrelci: ob 7. uri — 12, mirno, jasno, pršič 20 cm na podlagi 40 cm, smuka idealna, sankališče idealno, cesta za sani ugodna.

Alojzij Benkovič

Danes polože na pokopališču v Kamniku na Gorenjskem k večnemu počitku v torek 6. t. m. v 67. letu starosti umrlega magistra farmacije in slovenskega prevajalca Alojzija Benkoviča. Pokojnik je bil rojen dne 21. junija l. 1867. v Kamniku ter je po končani domači ljudski šoli študiral gimnazijo in farmaceutiko. Prvo službo je nastopil v rodni Kamniku, nato je pa služboval po raznih lekarnah na Slovenskem in Hrvaškem. Veliko let je bil v Mariboru; tudi že pred svetovno vojno. Posebno znan je pa postal pri nas po osvoboditvi, saj je bil krog njegovih znancev nenavadno velik. Kdo se ga ne spominja več? Najbolj stalen gost je bil pri »Orlu«; pa tudi kavarno »Bristol« in druge lokale je rad obiskoval, pripovedoval zgodbe svojega življenja, razvijal svoje prevajalske načrte, zapel ali pa igral mojstrsko na orglice, ki jih je vedno nosil s seboj. Bil je vsestransko originalna osebnost, star, vedno vder samec.

Pred približno dvema letoma je nena doma izginil iz našega mesta. Stopil je v zares zaslužni pokoj ter se vrnil v rodni Kamnik. Toda usoda mu ni namerala dolgega uživanja miru. Zadel ga je kap in ga priklenila na bolniško posteljo, katere ni več zapustil. Smrt, ki ga je obiskala v torek, ga je naposled rešila dolgotrajnih muk. Konec je življenja tega vedno vedrega, optimističnega starega mladeniča in moza nenavadno širokih obzorij. Večinoma izven šole se je Benkovič naučil poleg materinščine in nemščine še srbohrvaščine, bolgarščine, češčine, ruščine, poljščine, angleščine, francoščine, italijanščine in deloma celo madžarščine in drugih jezikov. Bil je eden naših največjih poliglotov. Toda svojega jezikovnega znanja ni porabljal samo zase, kakor tisti Prešernov »dehur, ki noč in dan žre knjige, od sebe pa ne da nobene fige«, temveč ga je naložil plodno in v svojih nešteti prevodih iz različnejših slovstev.

Z literaturo se je pričel pokojni Alojzij Benkovič ukvarjati že kot 16leten gimnazist in je v tisti in poznejši dobi objavil najprej svoje lastne pesmi in črtice kot Vinko Albič, Vinko, A. B., Alojzij Benkovič itd. Pozneje je bil stalen sodelavec skoraj vseh slovenskih dnevnikov, tednikov, mesečnikov in nenavadno plodovit prevajalec. Prevajal je pesmi, poezije, romane, drame itd. iz vseh jezikov, ki jih je poznal, posebno pa iz slovenskih, zlasti iz ruščine. Med večjimi prevodi naj omenimo Danilevskega »Rodbinske spomine«, istega »Katarino Veliko«, Schmidt-Melinovega »Jaroslava«, Alekseja Tolstega »Kneza Serebrjana«, Danilevskega »Na Indijo«, »Potemkina na Donavi« itd. Če bi hoteli sedaj zbrati vse njegove prevode, njegovo življenjsko delo, bi jih bilo za 30 debelih knjig.

Mimo tega je pa zaslužno tudi njegovo samostojno znanstveno delo. V zadnjih 40 letih je objavil več popularno-znanstvenih spisov iz naravoslovja, večinoma iz paleontologije in astronomije. Glavno njegovo znanstveno delo, ki bo ohranilo trajno vrednost, »Latinsko-slovensko-nemški rastlinski slovar slovenskih dežel«, je izdala l. 1922. slovenska Šolska Matica v Ljubljani. Ta slovar je bil plod njegovega dolgoletnega zbiranja, botaniziranja in kondicioniranja po raznih krajih slovenske domovine. V »Farmaceutskem Vestniku« je pa izšel naposled tudi njegov »Imenik zdravilnih rastlin«.

Že iz tega kratkega, zelo nepopolnega pregleda Benkovičevega literarnega dela vidimo, da je umrl z njim mož, ki je obogatil našo slovensko kulturo kakor malokateri drugi. In če pomislimo, da je posvetil svoje življenje delu, ki ne prinaša hrupne zunanje slave in vidnega priznanja, smo toliko bolj dolžni pokloniti se njegovemu spominu vsaj sedaj, ko se je za vedno poslovil od nas. Bodi našemu Alojziju Benkoviču ohranjen večni časten spomin!

Slovenci odnesli prve nagrade. Naše prometno ministrstvo je pred nedavnim razpisalo nagrade za načrte letalske poštne znamke. Konkurriralo je tudi več slovenskih risarjev in slikarjev ter je razsodišče prisodilo prve nagrade Slovencem. Tako je dobil prvo nagrado Din 6000 Janez Trpin, grafik iz Ljubljane za sliko, ki predstavlja Dubrovnik; drugo nagrado 4000 Din je dobil risar Rudolf Gorjup z Viča pri Ljubljani za sliko, ki predstavlja cerkev na Oplenju; tretjo nagrado 2000 Din pa si bosta delila inž. arh. Janez Omaha in Domicijan Serajnik iz Ljubljane za sliko, ki predstavlja Bled.

Izročitev diplom pobrežnega častnega občanstva generalu Mastru in okrajnemu glavarju M. Makarju. V četrtek 1. t. m. je deputacija občine Pobrežje, katero so tvorili g. župan Matija Volk, odborniki Drago Žohar, Josip Šabeder in Franjo Luknar izročila diplom obema častnima občanoma g. generalu Mastru in g. okrajnemu glavarju Milanu Makarju. Diplom sta lično delo domačega umetnika akad. slikarja g. profesorja Kosa.

Dvestoletnica slovitega slovenskega čebelarja. Naša čebelarstva društva nameravajo letos na svečan način proslaviti 200-letnico rojstva slovitega slovenskega čebelarja Janše. Banska uprava je dovolila v ta namen že primerno podporo.

Anketa za revizijo obrtnega zakona. Pretekli ponedeljek se je v Beogradu pričela nova anketa trgovsko industrijskih zbornic glede revizije obrtnega zakona. Pred pričetkom razprave o obrtnem zakonu so predstavniki zbornic podrobno proučili odredbe novih davčnih zakonov, ki so bili sprejeti v finančnem odboru narodne skupščine. Anketa bo trajala nekaj dni.

Ukinjene koncesije za tvornice kvasa. Ministrstvo financ je razveljavilo koncesije za gradnjo tvornic kvasa, ki so bile izdane gostilničarski pivovarni v Laškem in jugoslovanskemu kreditnemu zavodu v Beogradu. Koncesije bi bile morale biti izkoriščene že do 1. julija lanskega leta, ker pa se tvorničarji tega roka niso držali, jim je ministrstvo koncesije ukinilo.

Opozorilo poštne direkcije. Poštna direkcija v Ljubljani je določila posebnega svojega uradnika, ki je poverjen z iskanjem radijskih motilcev in motilnih elektro-naprav. Ker pa se nekateri lastniki motilnih aparatov skrajno sirovo obnašajo napram njemu, ga ovirajo pri raziskavanju in mu nekateri celo groze z dejansko silo, opozarja direkcija vse eruirane radijske motilce, naj ovire takoj odstranijo, ker bo direkcija primorana obtožiti vsakega pri državnem tožilstvu. Prav tako bo postopala direkcija proti vsem onim, ki bi organu državne kontrole kakorkoli grozili. Slednjič opozarja vse motilce in lastnike motilnih elektro-naprav, naj odrejenega blokiranja ne zavlačujejo in naj blokiranje čimprej in v redu izvrše.

Italija je povišala carino na čevlje. Koncem letošnjega januarja je naša sosedna Italija povišala carino na čevlje iz gume in usnja. Carino na čevlje iz usnja je povišala celo trikratno. Najhujše je zaradi tega prizadeta češkoslovaška industrija čevljev. Mnogo naročil je bilo preklicanih.

Vrednost strupenih kač. V Hercegovini je pravo leglo strupenih kač, ki pa so postale nov vir zaslužka za tamkajšnje revno prebivalstvo. Že lani je organiziral upravnik zdravstvenega doma v Mostarju lov na strupene kače, ki so jih polovili ljudje na tisoče. Za vsako kačo so dobili po 25 Din. Strupene kače pa so izvozili v Nemčijo, kjer uporabljajo njih strup v zdravstvene namene. Kačji strupi pa so zelo dobro sredstvo tudi proti raku in delajo take poskuse že deli časa na neki kliniki v Parizu. Zato je pričakovati, da se bo izvoz naših strupenih kač letos še povečal.

Samouprava. Izšla je tretja številka »Samouprave«, glasila županske zveze v Ljubljani z naslednjo vsebino: Ivan Zupan: »Še enkrat trošarina«, Josip Šuštič: »Občinski kmetijski odbori«, doktor Mis: »Osrednja zdravstvena služba«, »poročila iz županske zveze, vprašanja in odgovori ter razzodbe upravnega sodišča«.

Skrb za narodno zdravstvo

Delovanje Zdravstvenega doma v Mariboru v letu 1933

Preteklo leto je poteklo tudi pri nas v znamenju vseobče gospodarske krize. S tem hočemo reči, da mora nuditi dom kljub skrčenim sredstvom, ki jih ima na razpolago in maloštevilnemu osebju stalno številnejšim strankam svojo zdravniško pomoč. Jasno je v teh časih prav posebno, kako velikega pomena so socialno zdravstvene institucije za naše ljudstvo, med katerimi čedalje bolj narašča število onih, kojih sredstva ne dopuščajo, da si plačajo zasebnega zdravnika. Delo, katero je opravil Zdravstveni dom v preteklem letu, je razvidno iz sledečih števil.

1. Šolska poliklinika je opravila 5793 ordinacij, pomagala potrebnim z zdravili in zdravniškim materialom v vrednosti 10.000 Din, razdelila 77.540 brezplačnih, za plačilo pa 40.692 porcij mlečnih malic. Vzdrževala je v počitniški koloniji zaradi okrepitve zdravja 40 otrok in enega več mesecev v sanatoriju.

2. Bakteriološko-serološki oddelek je prejel v pregled 4134 različnih vzorcev v svrhu bakteriološke, serološke, kemijske ali mikroskopske preiskave. Z doposlanimi vzorci je oddelek izvršil 11.356 preiskav.

3. Protituberkulozni oddelek oziroma dispanzer je izvršil 2554 ordinacij in 190 obiskov na domu bolnikov. Pneumothoraks se je polnil 338 krat, obsevanje z višinskimi solncem se je izvršilo 274.

4. Dispanzer za dojenčke je izvršil sledeče delo: v posvetovalne svrhe je bilo izvršenih 1866 pregledov dojenčkov, ordinacij za bolne dojenčke in male otroke je bilo pa 4677. Med ubožne matere je dispanzer razdelil mnogo plen, flanel, mila, jopic, rokavičk, kapič, ribjega olja in raznih drugih zdravil.

5. V oddelku za cepljenje proti pasji steklini smo cepili 81 oseb, in sicer 51 moških in 30 žensk. 77 cepljenih je ugriznil pes, 2 mačka in 2 je ranil človek. Cepljenje je vse obvarovalo stekline. Zbolel ali umrl na tej bolezni ni nihče.

6. V letu 1933 smo priredili higiensko

razstavo v desetih krajih bivše mariborske oblasti. Razstave so bile združene z mnogimi predavanji o zdravju in boleznih ter s projekcijami pojasnujočih slik. Razen razstav smo imeli za zdravstveno propagando v raznih krajih še skupno 18 predavanj.

7. Asanaciji nismo mogli izvršiti veliko zaradi pomanjkanja zadevnih kreditov, oziroma ker se je večina za to predvidenega kredita porabila za pomoč poplavljenim krajem. Napravili smo le javen higienski vodnjak v Podvincah pri Ptuj.

8. V preteklem letu se je pojavila epidemija davice na Ptujski gori, v Ribnici na Pohorju in pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Pri Sv. Lovrencu se je pojavila tudi epidemija legarja. Razen tega je izbruhnila manjša epidemija meningitisa med vojaštvom mariborske garnizije. V vseh primerih smo z uspehom intervenirali ter storili vse varnostne ukrepe za omejitev bolezni.

9. V pisarni je bilo rešenih 1755 aktov.

10. Že več let si prizadevamo, da bi nam uspelo končno izpopolniti ter zaokrožiti delokrog Zdravstvenega doma z osnovanjem tako potrebnega oddelka za bolne dojenčke, takomenovane dojenjske postaje. Na vsem ozemlju bivše mariborske oblasti ni niti otroške bolnišnice niti kake ustanove za obolele dojenčke. Ljubljana je za nas predač ter so tudi zadevne ustanove prenapolnjene, tako da za tukajšnje kraje ne pridejo v poštev. Prostor in inventar ima dom na razpolago, potrebujemo še kredit za vzdrževanje in namestitve potrebnega osebja. Žrtve bi torej ne bile tako velike, da bi jih z dobro voljo ne bilo mogoče doprnesti. Upajmo, da nam to v tekočem letu uspe, še posebno ko imamo obljubo z merodajnega mesta, da se bo skušalo našim potrebam priskočiti na pomoč.

V vsako Slovensko hišo „Večernik“!

Sedem let težke ječe za dvoje življenj

Dve kazenski razpravi pred tukajšnjim okrožnim sodiščem

Trije ubijalci so se zagovarjali včeraj pred malim kazenskim senatom pod predsedstvom okrožnega sodnika g. Lenarta. Prva sta sedla na zatožno klop brata 28letni Avgust in 31letni Štefan Kirec iz Hotize v Prekmurju, obtožena, da sta lani v novembru dogovorno pobila do smrti svojega očeta Štefana.

V Slovenskih goricah, pa tudi v Prekmurju niso redki primeri, ko se sin spozabi nad lastnim očetom ali lastno materjo. Tako sta prešla kri svojega očeta tudi obtožena Avgust in Štefan Kirec. Pri zločinu je bila navzoča edina njuna mati Marija. Ker ni drugih prič, ki bi zamogle izpovedati, kako se je odigral krvav dogodek, bo resnica najbrže za vedno zavita v temi, ker se oba sinova izgovarjata, da ju je oče napadel in da sta ga ubila v silobranu. Kakor posnemamo iz obtožnice, je bil pokojni Kirec 24 let v Ameriki, od koder se je vrnil pred 3 leti. Za njim se je podala preko luže tudi njegova žena in v tem času sta gospodarila na domu obtožena sinova in njuna sestra, poročena Balašič. Ko se je oče vrnil iz Amerike, so se pričeli otroci z njim kmalu prepirati. Zaradi preprirov in nesoglasja pod domačo streho, se je prvi izselil Štefan s svojo ženo, čez nekaj časa pa mu je sledil še brat Avgust in sestra Marija. Ko je pokojni Kirec bil primoran sam gospodariti na domačiji, je zopet pridobil otroke na svoj stran, vdal pa se je med tem pijaci in je napravil vse, kar si je prislužil v Ameriki. Ni se poboljšal niti takrat, ko se je vrnil iz Amerike tudi njegova žena. Popival je in doma pijan razgrajal.

Kritičnega dne je pokojni, kakor to zatrjujejo oba sinova, že dopolne grozil ženi, da jo bo zaklal. Z ozirom na to je opozorila mati svoja sinova in ju prosila, naj se izogibata očetu. Pokojni Kirec je bil tisti dan silno razkačen. Vsaka malenkost ga je razdražila, da je začel besneti. Tako ga je spravila iz ravnotežja tudi malenkost, ko je starejši sin ukazal njegovi sestri, naj gre z voza, s

katerega so razkladali repo. V divji jezi je oče poiskal sekiro ter navalil na oba osumljenca, ki sta zbežala z dvorišča. Ko sta se zopet vrnila, je oče ponovno navalil na njiju. Mahal je s sekiro proti sinovoma, ki tega nista mogla več prenašati. Avgust je poiskal drog in udaril očeta po levi roki. Kmalu nato ga je Štefan udaril dvakrat po glavi s tako silo, da se je oče zgrudil na tla in obležal. Ko sta videla, da je oče brez moči in v zadnjih vzdihljajih, sta odšla po zdravnika, ki pa je mogel ugotoviti samo smrt. Nato sta se osumljenca sama javila orožnikom.

Pri razpravi je obtoženi Štefan priznal, da je udaril očeta dvakrat po glavi, prav tako pa je priznal tudi njegov brat Avgust. Oba pa sta se izgovarjala, da je bil oče nasilen in da sta ravnala v silobranu. Njun zagovor sta potrdili tudi obe priči, mati in sestra Marija. Zaradi prekoračenega silobrana je senat obsodil vsakega na 14 mesecev strogega zapor.

Nato je sedel na zatožno klop 32letni delavec Jakob Vogrinec iz Kamenščaka. Obtožnica mu je očitala, da je lani v oktobru na Stari cesti s polenom razbil glavo posestnikovu sinu Ernestu Černelu. Tudi v tej obtožbi je malenkosten vzrok, kakor to navaja obtožnica, zaradi katerega je izgubil mladi Černel življenje. Tistega večera so kožuhali pri posestniku Francu Šošteršiču na Stari cesti. Po končanem delu je Šošteršič pogostil fante, med katerimi je bil tudi obtoženi Vogrinec, z žganjem in jabolčnico. Ko je alkohol razgrel mladim fantom kri, so pričeli plesati. Med plesom pa je nastal prepir, ki so ga treznejši fantje udušili. Posledica pa je bila, da je zjutraj, ko so se fantje razhajali, Vogrinec dvakrat udaril s polenom Černela po glavi. Udarci je bil tako silen, da je Černel kmalu nato umrl. Pri razpravi je obtoženi Vogrinec vse skesano priznal. Senat ga je obsodil v smislu obtožbe na pet let težke ječe in na izgubo častnih državljanских pravic za dobo 5 let.

Sokolstvo

Delo Sokola Pobrežje

Sokolstvo je na svojem občnem zboru 14. jan., katerega poročila smo že čitali, v polni meri pokazalo, kako globoko je pronikla pri nas že sokolska ideja, kako se vsi zavedamo svojih sokolskih dolžnosti. Z novimi silami in s še večjo sokolsko voljo smo začeli novo leto, da izpolnimo naš program stvarno in z novimi vidnimi uspehi.

Prednjaški zbor je na svoji prvi seji obširno razpravljajal o delu v tekočem letu. Za veliko nalogo si je stavil zbor pridobitev članstva iz sosednjih krajev Pobrežja: Zrkove, Device Marije v Brezju. Pod spretnim vodstvom načelnika br. Albina Bana in celokupnega prednjaškega zbora, bo mogoče drugo leto podati povolnejše rezultate.

Ne samo telo, tudi duha si mora krepiti vsak Sokol. S tem geslom je začel prosvetni odbor pod predsedstvom prosvetarja br. Ivana Petroviča, si začetni pot, sklenil prirejati predavanja in nagovore. Da bo propagandno delo uspešnejše, se bodo po možnosti prirejela predavanja tudi pred začetkom kake igre, da bodo sokolsko besedo slišali tisti, ki jih še ni v naših vrstah.

Dramatični odsek, pod predsedstvom br. Milana Klemenčiča pripravlja dve igri. Dne 18. febr. bo ponovil dramo »Črnošolec«, ki jo občinstvo zaradi krasne vsebine in scenerije ponovno zahteva. Dne 4. marca pa bodo naši diletanti igrali burko: »Velika repatica«. Nihče naj teh iger ne zamudi, da mu ne bo žal!

V nedeljo 28. januarja so priredili naraščajniki vsemu članstvu prav lep družabni večer. Sami imajo svoj naraščajniški odbor, ki ga nadzira njihov voditelj br. Petrovič. Večer je bil dobro obiskan, a tudi naraščajniki so skrbeli, da je vsak prišel na svoj račun. Naraščajnice in naraščajniki so ponavljali svoji točki od akademije in sta obe zopet bili burno sprejeti. Dosti smeha sta izzvali dve igri, ki so ju istotako odigrali naraščajniki. Ves večer je potekel v prijetnem razpoloženju. Lepo je bilo gledati mlade obraze, ki so s ponosom in zadovoljnostjo govorili: »Tudi mi zmoremo in hočemo kaj!« Le tako naprej — bratje!! Zdravo!

Sport

Smuška tekma pri Sv. Martinu. SPD Slovenska Bistrica priredi v nedeljo 11. t. m. prvo propagandno smuško tekmo, in sicer na 16 km. Začetek tekme za seniore ob 9.30, za juniorje ob 10. uri. Zrebanje pred startom v gostilni Koren. Nagrajenih bo šest najboljših tekmovalcev s praktičnimi darili, razen tega dobe prvi trije diplome. Tekmovalci imajo brezplačna prenočišča. Vsi, ki se zanimajo, naj pošljejo prijave do 9. t. m. Stare podlage snega je 80 cm, pršiča do 30 cm, smuka idealna. Vabljeni so vsi prijatelji belega sporta.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo ostane nespremenjeno! Na sinočnji seji upravnega odbora JNS je bilo sklenjeno, da ostane sistem državnega prvenstva nespremenjen, tako, da bo tekmovalo 10 klubov, in sicer BSK, Jugoslavija, BASK, Hašk, Concordia, Gradjanski, Hajduk, SK Split, Primorje in zemunska Sparta.

V nedeljo ne bo skakalnih tekem v Mariboru. Mariborska zimskosportna podzveza nam sporoča, da v nedeljo 11. t. m. na podzvezni skakalnici ne bo tekem.

Jugoslavija in Primorje bosta odigrala v nedeljo 11. t. m. prijateljsko tekmo v Beogradu, in sicer v znamenju pomirjenja po burni 0:1 ligini tekmi v Ljubljani. Revanšna tekma se bo odigrala v nedeljo 18. t. m. v Ljubljani.

Poljčane

Planinsko rajanje pri Mahoriču je razmeroma dobro uspelo. Za kraljico večera je bila izvoljena gdč. Gina Matičeva. Na pustni torek pa priredi istotam maškera-do tukajšnja strelska družina in bo to njena prva prireditel te vrste. Maske na plan!

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

Pri teh besedah sem se naslonila na mizo in brez ciljno gledala predse, dokler me ni iz zamišljenosti prebudil opomin, naj bom bolj marljiva.

Nikoli si nisem popolnoma prisvojila samostanskega duha, moje obnašanje me zato nikoli ni izdajalo. Naučila pa sem se bila mnogih verskih običajev, ki sem jih izvrševala mehanično, tako na primer, da sem se trkala na prsa in pokleknila, čim sem zaslišala glas zvona. Če kdo potrka na vrata, odgovorjam »Ave!«, namesto »Naprej!«; na vprašanja odgovorjam z »draga matič«, ali »draga sestra«; ako vstopi v sobo kak neznanec, prekrizam roke na grudi, namesto da bi ga pozdravila in se globoko priklonim. Moje tovarišice se mi smejejo, ker mislijo, da za šalo oponašam redovnice, toda kako dolgo more trajati to prepričanje in me ne bodo morda kmalu razkrinkali? V tem primeru bi bila izgubljena, ker tu ne smem pričakovati milosti.

To so moji doživljaji; pošiljam jih vam, gospod markiz de Croismare. Vi ste edini človek, katerega poznam, edini na svetu, ki mi je storil dobro.

Pomagajte nesrečnici, ki ste jo po last-

nih besedah spoznali za časa procesa. Če mi hočete pomagati, potem storite to prej, preden ne bo prepozno. Kar vas prosim, ni mnogo. Moje častihlepje ni veliko. Želim le mesto sobarice, gospodinjice ali služkinje na posestvu na deželi, pri dostojnih ljudeh, kjer ni mnogo obiskov. Plača je postranska stvar, samo če najdem zaželjeni mir, gotovost in kruh. Z menoj bodo zadovoljni, ker sem se naučila delati že v očetovi hiši, v samostanu pa poslušati. Mlada sem in vedrega značaja. — Če mi ozdravi noga bom imela mnogo več moči, kakor je potrebujem za svojo službo. Znam kvačkat, plesti, šivati perilo. Sposobna sem za vsako delo in nobeno mi ne bo pretežko. Imam lep glas, glasbeno sem nadarjena in znam tako dobro igrati na glasovir, da morem zabavati mater, ki ima za to smisel, in odgajati njene otroke; toda bojim se, da bi me ti znaki boljše vzgoje mogli izdati. Če je potrebno znanje likanja, imam za to mnogo okusa, onega, česar ne znam, se pa lahko kmalu naučim. Vse kar želim, je dostojno mesto, ki ga ne morem najti. Kar se tiče morale, ste lahko pre-

pričani, da sem, četudi to na prvi pogled ne izgleda tako, dostojno dekle in skromna. O, moj gospod, vse moje trpljenje bi izginilo in ničesar ne bi več potrebovala od ljudi, — da me sam Bog ni zadržal; kako često sem stala pred vodnjakom v samostanu in mislila na samomor. Da se nisem vrgla v globino, je krivo samo to, ker so želeli, da bi to storila. Ne vem kakšna usoda me še čaka; če bi se morala vrniti, četudi za en sam dan — v samostan, tedaj vem, kaj bi se zgodilo. Vodniki so povsod. Gospod, usmilite se me in prihranite si kesanje!

P. s. Smrtno sem trudna. Okoli mene so nevarnosti. Misli, ki sem jih stavila na papir, čitam znova in vidim, da sem se opisala tako nesrečno, kakor sem v resnici bila, toda brez želje pokazati se bolj pošteno in dobro, kakor sem. Morejo mar biti ljudje bolj pristopni opisu naše revščine, kakor naše dražesti? Premalo poznam svet in sebe samo, da bi mogla o tem presojudati. Toda če markiz, ki je ob darovan z najfinjšimi čuvstvi, zares spozna, da se obračam k njemu zato, da bi mu bila v breme in ne zato, da mi stori dobro, kaj bo potem mislil o meni? To me vznemirja. Zares, storil bi krivo, če bi mi osebno pripisoval nagon, ki pripada vsemu spolu. Ženska sem in kot taka morem pasti, če je pa tako, je to v moji naravi in ni umetno.

KONEC.

Gledališka predstava SK Boča. V nedeljo 11. t. m. gostuje na tukajšnjem sokolskem odru SK Boč z igro »Charlejeva tetka«. Začetek ob 16. uri.

Občni zbor JNS bo v nedeljo 18. t. m. v hotelu Bauman ob 17. uri. Člani se pozivajo, da se zbora polnoštevilno udeležijo. Pri tej priliki se bodo bržčas sedaj deljene organizacije za Poljčane, Peki in Studenice združile v eno z imenom Poljčane.

Poroka. Poročila sta se v tukajšnji cerkvi vdovec, vpokojeni pismonoša gosp. Karl Stojan in gdč. Alojzija Rahletova. Bilo srečno!

Konjice

Iz delovanja JNS. Na Svečnico sta se vršila občna zbora JNS pri občinski organizaciji Loče v Valandovi gostilni po rani maši, pri krajevni organizaciji pri Sv. Jerneju pa v Valšerjevi gostilni ob 10. uri. Pri obeh organizacijah, ki sta izkazali na občnem zboru izredno živahno delovanje in lepe uspehe, je bil izvoljen z malenkostnimi spremembami stari odbor z našimi zaslužnimi delavci na čelu. Na obeh zborih sta poročala o političnem in gospodarskem položaju v državi in o delu v okraju gg. narodni poslanec Gajšek in član ban. sveta g. Jereb. V nedeljo 4. t. m. se je vršil občni zbor občinske organizacije JNS v Zrečah po rani maši v Kračunovi gostilni, ki so jo napočnili številni pristaši do zadnjega kotička. Iz podanih poročil funkcionarjev sledi, da spada ta organizacija med najdelavnejše v okraju in je zaznamovala v preteklem letu prav lepe uspehe. Pri volitvah je bil z nekaterimi spremembami izvoljen stari odbor s predsednikom g. Mauherjem na čelu. Na zboru je podal g. narodni poslanec Gajšek poročilo o političnem in gospodarskem stanju in o podrobnem delu za okraj, podpredsednik okrajne organizacije JNS g. dr. Mejak, je obravnaval ukrepe vlade glede omiljenja gospodarske krize in razpravljajal o nekaterih organizacijskih vprašanjih. Na vseh teh zborih je bila izrečena z velikim odobravanjem zaupnica gg. narodnemu poslancu Gajšku in članu ban. sveta g. Jerebu.

Usoden požar v gradu veleposestnika dr. Huga Windischgratza. V ponedeljek 5. t. m. zjutraj ob 3. uri je zbudila tržane iz spanja tromba tukajšnje gasilske čete. V gradu je v najlepši sobani, v kateri sta dragocena rodbinska knjižnica in rodbinski arhiv, izbruhnil ogenj v steni, skozi katero vodi kamin. Tleti je moralo že več ur, ker je bila vsa oprema sobe ob prihod ugasilcev v ognju in se je po vsem gradu valil gost dim. Vrli gasilci so z razkopavanjem tlečih in deloma že gorečih

predmetov omejili ogenj na to sobano, uporabo vode so omejili, da ne bi nastala prevelika škoda v krasnih sobanah, po katerih so bile napeljene cevi. Uničena je dragocena rodbinska knjižnica, rodbinski arhiv, razne starinske oljnatne slike so po veliki večini težko poškodovane, poškodovana je tudi dragocena oprema v tej sobani. Škoda znaša, kolikor se da že sedaj ugotoviti površno, daleč preko Din 100.000 in pomeni za lastnika marsikatero nenadomestljivo uničenega predmeta velikansko izgubo. Požrtvovalni gasilski četi gre vsa pohvala, da se je ogenj udušil in omejil pravočasno.

„Imuniziranje“ gozdov pred ognem

Na Švedskem poskušajo že nekaj let saditi in gojiti neko vrsto drevja, ki nikakor ne gori. To drevje je doma v krajih z južnotropsko klimo, največ ga je v Avstraliji. Najnovejše ugotovitve so pokazale, da se je to drevje že aklimatiziralo tudi na Švedskem. To dejstvo je zelo važno za ogromne švedske gozdove, ki jih bodo lastniki nekako »imunizirali« pred požari s tem, da bodo okrog njih nasadili omenjeno negorljivo avstralsko drevje.

400

I. Obrtniški ples

Za jedno noč pozabiti vse težave, obrtnikom privoščiti tud' malo zabave. Zato vsi 10. februarja na prvi obrtniški ples, dvorana bo topla, kot bilo bi v kres.

Da židane volje in veselja bo res in drugih senzacij ter dumping japonski bo vmes.

Prijavili obisk so Japonci, Turki in tudi Zamorci, da vidijo kako podjetni so obrtniki Ma karci.

Okoličani ter pa meščani kot vedno bili vneti tud' akcijo Vajenski dom želijo podpreti.

Dvorana Narodni dom, vsa bo v cvetju, spremeni se v raj, kot bilo bi že maj.

Da rajali boste pod košatimi drevesi črešnji, breskve, cvetočih marelc vse to krasi že iznajdljivi naš Jemc.

Vabimo, da pride vsakdo ker vse bo tako, zato je poročstvo Slovensko obrtno društvo.

Soho išče

DVA GOSPODA iščeta opremljeno sobo. Naslov pustiti v upravi »Večernika«. 501

Prodaj

MIZARSKO ORODJE prodam. Smetanova ulica 38, pritl., Kumer. 504

Lokal

TRGOVSKI ALI OBRJNI LOKAL s še enim prostorom oddam s 1. marcem. Stritarjeva ul. 5. 484

KROJAŠKI LOKAL

s še drugim prostorom, na vpeljanem prostoru, oddam s krojaško opremo s 1. marcem. Stritarjeva ul. 5. 483

Stanovanje

IŠČEM STANOVANJE v centru mesta, 1—2 sobi, kuhinja in pritlikline. Naslov v upravi »Večernika«. 503

SOBO

s številnikom oddam. Pobrežje, Zrkovska c. 7. 505

STANOVANJE

sobo in kuhinjo, s kletjo, oddam. Studenci Kralja Petra cesta 77. 506

Inventurna PRODAJA

svilenih ostankov

Ugoden nakup v

Trpinovem bazaru

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Mali oglasi

Službo dobi

UČENCA

za trgovino mešanega blaga v Mariboru sprejem takoj. Potrebno je predpisana šolska izobrazba in poštenost. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Pošten«. 502

Sobo odda

VELIKA SALONSKO OPREMLJENA SOBA,

sredi mesta ob Glavnem trgu, na ulico, s posebnim vhodom in uporabo kopalnice se odda z zajuterkom vred solidnemu gospodu. Informacije v upravi »Večernika«. 300